

TGM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 16700

Tarih : 25.02.2026

10/3853

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hakkâri'de 2000–2025 döneminde resmi istatistikler ve saha bulgularıyla teyit edilen intihar ve şüpheli ölüm vakalarındaki artışa; 2026 yılı Ocak ayında Merkez Biçer Mahallesi, Şemdinli ve Durankaya'da gerçekleşen intiharlar ile 18 Şubat 2026 tarihinde Yüksekova'da F.G.'nin ve 24 Şubat 2026 tarihinde Üzümcü köyü Derav Mahallesi'nde H.K.'nin şüpheli şekilde yaşamını yitirmesinin de eklenmesi, sorunun süreklilik arz eden yapısal bir kriz niteliği kazandığını göstermektedir. Bu çerçevede, söz konusu vakaların yaş, cinsiyet ve sosyoekonomik göstergeler ile mekânsal yoğunlaşmalar temelinde bütüncül ve veriye dayalı biçimde incelenmesi; adli soruşturmaların etkinliği, delil yönetimi ve adli tıp kapasitesi ile ruh sağlığı, sosyal hizmet ve istihdam politikalarının yeterliliğinin nesnel ölçütlerle değerlendirilmesi; kurumsal ihmallerin ve yapısal zaafaların tespit edilerek yaşam hakkını güvence altına alacak koruyucu ve önleyici kamu politikalarının geliştirilmesi amacıyla bir Araştırma Komisyonu kurulmasını ve bu hususta Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Özcan Bartin
Hakkâri Milletvekili

GEREKÇE

2026 yılı Ocak ayında Hakkâri Merkez Biçer Mahallesi, Şemdinli ilçesi ve Durankaya beldesinde kısa aralıklarla gerçekleşen üç intihar vakası; 18 Şubat 2026 tarihinde Yüksekova ilçesi Güngör Mahallesi Ak Mercan mevkiinde başından silahla vurulmuş halde bulunan 23 yaşındaki F.G.'nin yaşamını yitirmesi; 24 Şubat 2026 tarihinde Hakkâri-Çukurca karayolu üzerindeki Üzümcü köyü Derav Mahallesi'nde evinin bahçesinde silahla vurulmuş halde ağır yaralı bulunan 19 yaşındaki H.K.'nin kaldırıldığı Hakkâri Devlet Hastanesi'nde hayatını kaybetmesi; il genelinde uzun süredir artış eğilimi gösteren intihar ve şüpheli ölüm olgusunun artık münferit değil, yapısal ve kronik bir krize dönüştüğünü ortaya koymaktadır.

Bu vakalar, bireysel psikolojiye ya da yalnızca aile içi sorunlara indirgenemeyecek niteliktedir. Hakkâri'de derinleşen yoksullaşma, Türkiye ortalamasının üzerinde seyreden genç işsizliği, toplumsal cinsiyet temelli eşitsizlikler, kamusal hizmetlere erişimdeki yapısal sınırlılıklar, güvenlikçi yönetim anlayışının yarattığı süreğen baskı iklimi ve kamusal ruh sağlığı altyapısındaki zayıflıklar; intihar ve şüpheli ölümleri besleyen çok katmanlı bir zemin üretmektedir. Özellikle F.G.'nin ölümüne ilişkin "intihar mı saldırı mı" sorusunun netleştirilememesi, şüpheli ölümlerde etkin ve bağımsız soruşturma yükümlülüğünün gereği gibi yerine getirilmediğine dair toplumsal kaygıları artırmaktadır.

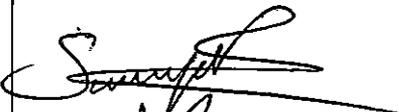
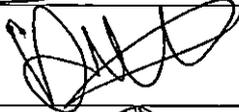
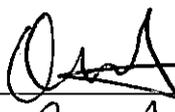
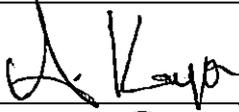
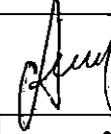
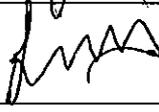
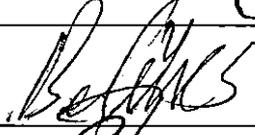
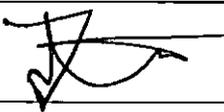
Türkiye İstatistik Kurumu verileri, 2000–2023 döneminde Hakkâri'nin intihar hızının yüksek seyrettiğini; 15–29 yaş grubunun ve kadınların belirgin risk altında bulunduğunu göstermektedir. 2023 yılında işsizlik oranının %23,3 ile ülke genelinde en yüksek düzeyde gerçekleşmesi ve aynı yıl 24 intihar vakasının kayda geçmesi; ekonomik dışlanma ile ruhsal kırılma arasındaki bağı somutlaştırmaktadır. Buna karşın bugüne dek açıklanan kamu politikaları, bütünlüklü bir önleme stratejisi üretmekten uzak kalmış; vakalar çoğu zaman aile içi şiddet, bireysel depresyon ya da "kişisel sorunlar" başlığı altında daraltılarak yapısal sorumluluk alanı görünmez kılınmıştır.

Yerel saha bulguları; olay yeri inceleme ve delil toplama süreçlerinde standartlaşma sorunları, adli tıp kapasitesinin sınırlılığı, ailelere şeffaf bilgi akışının sağlanamaması ve olay sonrası psikososyal destek mekanizmalarının işletilmemesi gibi ciddi kurumsal zaafılara işaret etmektedir. Etkin soruşturma yürütülmemesi, yalnızca adalet duygusunu zedelemekte; aynı zamanda cezasızlık algısını derinleştirerek yeni kırılma alanları üretmektedir.

Toplumsal cinsiyet boyutu krizin merkezindedir. Kadınlar ve gençler; yoksulluk, görünmez şiddet, eğitim ve istihdama erişimdeki engeller nedeniyle çoklu risk altında bulunmaktadır. Buna karşın Hakkâri'de kadın sığınma kapasitesi, danışmanlık hizmetleri ve toplum temelli ruh sağlığı destekleri yetersizdir. Koruyucu ve önleyici mekanizmalar işletilmediği için kriz ancak ölüm gerçekleştikten sonra görünür hale gelmektedir.

Anayasa ve taraf olunan uluslararası sözleşmeler gereği devletin yaşam hakkını koruma yükümlülüğü; yalnızca ölüm sonrası adli işlem yürütmeyi değil, önleyici sosyal politikalar geliştirmeyi, yoksulluk ve işsizlikle mücadeleyi güçlendirmeyi, ruh sağlığı ve sosyal hizmet altyapısını etkinleştirmeyi ve şüpheli ölümleri bağımsız ve şeffaf biçimde soruşturmayı kapsayan bütüncül bir sorumluluk alanıdır.

Hakkâri’de artış gösteren intihar ve şüpheli ölümler ise bu yükümlülüklerin gereği gibi yerine getirilmediğini, alınmayan önlemlerin ve yapısal politika eksikliklerinin ağır sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Bu nedenle ilgili bakanlıkların, kamu kurumlarının ve Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin yaşam hakkını güvence altına alacak somut ve bağlayıcı adımları ivedilikle atması elzemdir.

1	SÜMEYYE BOZ ÇAKI	MUŞ	
2	AYTEN KORDU	TUNCELİ	
3	SERHAT EREN	DİYARBAKIR	
4	DİLAN KUNT AYAN	ŞANLIURFA	
5	GÜLCAN KAÇMAZ SAYYİĞİT	VAN	
6	NEVROZ UYSAL ASLAN	ŞIRNAK	
7	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	
8	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
9	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	
10	ALİ BOZAN	MERSİN	
11	SALİHE AYDENİZ	MARDİN	
12	GÜLDEREN VARLI	VAN	
13	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	
14	BERDAN ÖZTÜRK	DİYARBAKIR	
15	ZEYNEP ODUNCU KUTEVİ	BATMAN	
16	CENGİZ ÇİÇEK	İSTANBUL	
17	MEHMET KAMAÇ	DİYARBAKIR	
18	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
19	GEORGE ASLAN	MARDİN	
20	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	